

SPIS TREŚCI

Stan wojenny

Grzegorz Majchrzak – Zbuntowani podchorążowie. Strajk w Wyższej Oficerskiej Szkole Pożarniczej 3

W okresie od września 1980 do grudnia 1981 r. miało miejsce wiele konfliktów między władzami PRL a tą częścią społeczeństwa – z dziesięciomilionowym NSZZ „Solidarność” na czele – która dążyła do demokratyzacji systemu. Walczono o dostęp Solidarności do mediów czy tworzenie związków zawodowych w instytucjach podległych MON i MSW.

Jan M. Ruman – Nigdy tego nie zapomnę 13

Karol Chwastek – Pierwsze strzały stanu wojennego. Jastrzębie-Zdrój w grudniu 1981 roku 16

Robert Ciupa – „Używają ostrej amunicji...”. Pacyfikacja kopalni „Wujek” oczami świadków 22

„A z rękawa ciekła krew”. Ze Stanisławem Płatkiem, przywódcą strajku w kopalni „Wujek” w grudniu 1981 roku, rozmawiają Robert Ciupa i Sebastian Reńca 34

Sebastian Reńca – Nielegalne rocznice 43

Tomasz Kurpierz – „Przeskoczyłem najważniejszy płot w życiu”. Studenci na strajku w Hucie „Baildon” w Katowicach 57

Już kilkanaście godzin po wprowadzeniu stanu wojennego wybuchł w województwie katowickim opór – jak szybko się okazało – jeden z najsilniejszych w całym kraju. Do strajkujących robotników Huty „Baildon” dołączyli studenci z katowickich uczelni.

Paweł Piotrowski – Wojsko Polskie
w stanie wojennym 67

Sebastian Ligarski – Szczecin '81. Walka
propagandowa 77

Marek Kozak – Białostocki NZS wobec
stanu wojennego 85

Agnieszka Łuczak – Wyjaśnianie śmierci
ofiar stanu wojennego 93

Jerzy Dąbrowski – Najmłodsza poznańska
ofiara stanu wojennego. Piotr Majchrzak
(1963–1982) 102

Marcin Bukala – Milczący świadek
stanu wojennego z Przemyśla. Mieczysław
Rokitowski (1935–1982) 109

Komentarze historyczne

Filip Gańczak – Strzał w plecy 115

W biały dzień funkcjonariusz enerdownskiej bezpieki zastrzelił
Polaka, który pragnął dostać się do wolnego świata. Instytut
Pamięci Narodowej chce postawić sprawę przed sądem.

Csaba G. Kiss – Pamięci Wacława Felczaka,
który nas darzył ojcowską przyjaźnią
(migawki z lat osiemdziesiątych) 124

Mariusz Krzysztofiński – Biskup Ignacy
Tokarczuk. Kazanie na Jasnej Górze
5 września 1982 roku 138

Sebastian Pilarski – Rumuńska droga
ku wolności 142

Festiwal Filmowy NNW

Magdalena Łysiak – Patriotyzm heroiczny
i wolność indywidualna 151

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba,
dr Wojciech Frazik, Adam Hlebowicz,
dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr hab. Sebastian Ligarski,
dr Agnieszka Łuczak,
dr Marcin Majewski,
dr hab. Filip Musiał,
dr Wojciech Muszyński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Anna Maria Bauer (anna.bauer@ipn.gov.pl),
Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813, wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiowski

(jakub.golebiowski@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko – zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),

Ewa Tylus (ewa.tylus@ipn.gov.pl),
Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter
Sekretariat: Maria Wiśniewska
(tel. 22 5818819, maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny: Sylwia Szafrńska
Projekt okładki i łamanie:
Anna Maria Bauer
Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów,
zmiany tytułów i śródtytułów.

Adres do korespondencji:
ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk: LEGRA Sp. z o.o. ul. Albatrosów 10c,
30-716 Kraków

Na okładce:

Podczas Mszy św. za Ojczyznę
w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie.
Plakat Solidarności z okresu stanu wojennego.
Fot. wystawa IPN